milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie

SRE Milieudienst

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

voor de ontwikkelmogelijkheden voor woningbouw in plangebied Woonbos/Hooge Berkt gemeente Bergeijk

CERTIFIED COMPANY ISO 9001 / 14001

100% recycled drukwerk

milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie
SRE Milieudienst

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

voor de ontwikkelmogelijkheden voor woningbouw in plangebied Woonbos/Hooge Berkt gemeente Bergeijk

In opdracht van	Gemeente Bergeijk
Opgesteld door	SRE Milieudienst Keizer Karel V Singel 8 Postbus 435 5600 AK Eindhoven 040 2594605
Auteur	Swen Waschk
Projectnummer	478631
Datum	6 oktober 2009
Status	Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding en opdracht **1**
1.1. Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening 1
1.2. Belangen afwegen 2
1.3. Bouwen binnen geurcontouren 2

2. Beoordeling van het plangebied **5**
2.1. Woon- en leefklimaat 5
2.2. Belangen van veehouderijen 5
2.3. Gegevens en werkwijze 6

3. Resultaten **7**
3.1. Belangen van de veehouderijen 7
3.2. Beoordeling leefklimaat 8

4. Conclusies en aanbevelingen **11**

Bijlagen

Bijlage A Het weten waard **13**

Bijlage B Tabel invoer gegevens berekeningen **17**

Bijlage 1 Overzichtskaart plangebied

Wet geurhinder en veehouderij

Omgekeerde werking en leefklimaat

voor het plangebied Woonbos/Hooge Berkt gemeente Bergeijk

Rapport
over een onderzoek naar de geuruitstoot door veehouderijen en betekenis voor ruimtelijke plannen in het licht van de Wet geurhinder en veehouderij

De gemeente Bergeijk is voornemens in het plangebied Woonbos/Hooge Berkt het ontwikkelen van woningbouw toestaan. De geplande woningbouw in het plangebied wordt door de gemeente Bergeijk beoordeeld als woningbouw in de (toekomstige) bebouwde kom. De gemeente wil inzicht in de mogelijkheden en beperkingen als gevolg van de veehouderijen in de omgeving. De gemeente Bergeijk heeft de SRE Milieudienst de opdracht verstrekt dit te onderzoeken en daarvoor de geurcontouren van omliggende veehouderijen op kaart te zetten en een beoordeling te maken van het leefklimaat. Het onderzoek betreft de doorwerking van de Wet geurhinder en veehouderij in de ruimtelijke ordening cq. de omgekeerde werking.

De gemeente Bergeijk heeft een geurverordening met andere vaste afstanden vastgesteld.
De geurverordening voor de gemeente Bergeijk stelt de volgende vaste afstanden:
- Een vaste afstand van 50 meter voor veehouderijen, met minder dan 56 stuks dieren waarvoor geen geuremmisiefactoren zijn vastgesteld, binnen de bebouwde kom.

De vaste afstand is onderbouwd in de gebiedsvisie geurhinder en veehouderij.
Buiten de gebieden genoemd in de verordening, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen en vaste afstanden. Dit betekent dat in de bebouwde kom de wettelijke normen van 3 ou_E/m^3 geldt en een vaste afstand van 100 meter, voor veehouderijen met 56 stuks of meer dieren waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld, gelden. In het buitengebied geldt de wettelijke norm van 14 ou_E/m^3 en een vaste afstand van 50 meter. In het onderhavige rapport zal worden uitgegaan van genoemde normstelling en vaste afstanden.

1. Inleiding en opdracht

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit veehouderijen. De wet bevat twee regimes:

- normen voor de maximaal toelaatbare geurbelasting van een veehouderij. Deze normen zijn uitgedrukt in geureenheden: odour units (ou_E/m^3)[1]. Het wetsvoorstel kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarbinnen een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Gemeenten mogen van de wettelijke normen afwijken binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Dergelijke afwijkende normen gelden alleen in een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebiedsvisie vastleggen. Op basis daarvan wordt de achtergrondbelasting t.g.v. meerdere veehouderijen berekend en wordt een onderbouwing gevonden voor de afwijkende individuele normstelling. De afwijkende normen worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd; of
- vaste afstanden voor een groep dieren[2] waarvoor geen odour units beschikbaar zijn. Voor deze groep gelden vaste afstanden: 100 meter naar een woning in de bebouwde kom en 50 meter naar een woning in het buitengebied. Deze groep van 'vaste afstand dieren' kenden we ook al onder de 'oude' regelgeving.

Op basis van deze normen of vaste afstanden wordt een aanvraag om een milieuvergunning van een veehouderij getoetst. Afhankelijk van de uitkomst wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd.

1.1. Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening

De Wgv wordt dus gebruikt om de geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen te beoordelen op geur vanwege de *veehouderij*, heeft zij indirect consequenties voor de totstandkoming van *geurgevoelige objecten*. Die uitstraling van de geurregelgeving naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term ‘omgekeerde werking’. De reden voor die uitstraling is duidelijk: een geurnorm beoogd mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder. Omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder, bijvoorbeeld door zich in de directe nabijheid van de veehouderij te vestigen.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte voor ruimte- woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan ontheffing van het bestemmingsplan worden gevraagd volgens artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming over deze ontheffing moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk.

---

1 De emissie van geurstoffen uitgedrukt in odour units is bekend van varkens, pluimvee, schapen, geiten, eenden, vleeskalveren en vleesstieren. De emissies zijn gemeten aan stallen, zowel met als zonder emissiearme systemen.

2 Voor een groep dieren is de geurmissie tot nu toe nog niet gemeten. Voor deze groep dieren zijn dus geen emissies van geurstoffen bekend. Het betreft: melk- en kalfkoeien, zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, pelsdieren, paarden en andere dieren die niet onder voetnoot 1 zijn genoemd.

1.2. Belangen afwegen

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade (artikel 6.1 Wro). Er zijn in ieder geval twee relevante partijen, de veehouderij en de toekomstige bewoner of een andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme):

- de veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en het uitvoeren van uitbreidingen (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te realiseren;
- de toekomstige bewoner heeft belang bij een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat.

Samengevat betekent het voorgaande dat bij het beoordelen van plangebieden belangen van de veehouderij de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

a. Is ter plaatse een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).
b. Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

1.3. Bouwen binnen geurcontouren

Volgens bestaande jurisprudentie geldt dat bouwen binnen stankcirkels niet toelaatbaar is. Bij de oude stankregelgeving moesten geplande geurgevoelige objecten daarom minimumafstanden tot veehouderijen in acht houden. Als deze lijn wordt doorgetrokken naar de Wgv, is het niet toelaatbaar om geurgevoelige objecten te bouwen binnen de geurcontouren van de geldende norm of vaste afstand. Op deze regel zijn uitzonderingen mogelijk waarbij onderscheid moet worden gemaakt tussen geurcontouren gebaseerd op odour units en geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden.

<u>Geurcontouren gebaseerd op Odour units</u>

Als binnen de contour van de norm al geurgevoelige objecten liggen, wordt de veehouderij niet in alle gevallen in zijn belangen geschaad door nieuwbouw binnen de contour. Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en verblijfklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de contour van de geldende norm geurgevoelige objecten te bouwen. Voor bouwplannen zowel binnen als buiten de contour van de geurnorm is het, voor een zorgvuldige besluitvorming, nodig om de verwachte voorgrond geurbelasting in het plangebied te evalueren. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van geurcontouren, maar ook van berekeningen uitgevoerd met V-stacks-gebied.

Van belang om op te merken is dat een bepaalde norm voor de voorgrondbelasting niet alleen van belang is voor de bescherming van geurgevoelige objecten. Deze is vaak van belang om het leefklimaat in de zin van de achtergrondbelasting aanvaardbaar te houden. Bepaalde (aangescherpte) normen op woonkernen hebben tot doel de veehouderijen in de omgeving zodanig in de ontwikkeling beperken dat een aanvaardbaar achtergrondniveau is te waarborgen. Dit blijkt uit de gebiedsvisie. Dit betekent dat de norm van de voorgrondbelasting niet zo zeer

belangrijk is vanwege het aanvaarbare voorgrondniveau van de geurbelasting maar voor de achtergrondbelasting. Nu de norm voor de voorgrondbelasting en de bijbehorende contour geen uitspraak doet over het acceptabel geurniveau door de voorgrondbelasting, moet hier opnieuw naar gekeken worden. Op basis van de voorgrond geurbelasting in relatie tot het hinderpercentage is de gemeente bijvoorbeeld van mening dat een voorgrondbelasting van 6 ou_E/m^3 (hinderpercentage 14%) een aanvaardbaar woon- en leefklimaat biedt (hinderpercentage 14% wordt beoordeeld als een redelijk goed leefklimaat; bijlage 6 en 7, handreiking bij de Wgv, Infomil mei 2007).

Nieuw in de hele systematiek is dat - in tegenstelling tot het verleden - op grond van odour units een beoordeling van het leefklimaat is te maken.

Tabel 1: Dosis-effectrelatie voor- en achtergrondbelasting, hinderpercentage en leefklimaat

Voorgrondbelasting (ou_E/m^3)	**Achtergrondbelasting (ou_E/m^3)**	**Geurgehinderden [%]**	**Leefklimaat**
< 1,5	**< 3**	**< 5**	**Zeer goed**
1,5 - 3,5	**3 - 7**	**5 - 10**	**Goed**
3,5 - 6,5	**7 - 13**	**10 - 15**	**Redelijk goed**
6,5 - 10	**13 - 20**	**15 - 20**	**Matig**
10 - 14	**20 - 28**	**20 - 25**	**Tamelijk slecht**
14 - 19	**28 - 38**	**25 - 30**	**Slecht**
19 - 25	**38 - 50**	**30 - 35**	**Zeer slecht**
> 25	**> 50**	**> 35**	**Extreem slecht**

<u>Geurcontouren gebaseerd op vaste afstanden</u>
Bij bedrijven met vaste afstanden zijn geen odour units bekend (zie voetnoot 1 en 2). Gelet op het voorafgaande is dus ook geen beoordeling van het leefklimaat te maken. Daarom is het bouwen binnen de geurcontouren van vaste afstanden dus in beginsel altijd uitgesloten.

Bron bij deze paragraaf is gebruik gemaakt van de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij (paragraaf 3.4; Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen, aanvulling 23 mei 2007) en het onderzoek naar het 'Bouwen in stankcirkels'. Beide documenten zijn te vinden op www.InfoMil.nl > Agrarische wetgeving > Landbouw > Stank > Wet geurhinder en veehouderij.

2. Beoordeling van het plangebied

Voor een zorgvuldige besluitvorming over het plangebied Woonbos/Hooge Berkt moet het plan op de volgende aspecten worden beoordeeld:
Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).
Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

2.1. Woon- en leefklimaat

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied is het nodig om de verwachte geurhinder te evalueren. Deze evaluatie betreft zowel de voorgrondbelasting[3] als de achtergrondbelasting[4]. Beide kunnen worden berekend met V-Stacks-gebied.

De achtergrondbelasting voor het plangebied is voor de gemeente Bergeijk al eerder bepaald in de gebiedsvisie. Gegevens over de achtergrondbelasting uit deze gebiedsvisie worden in het kader van dit onderzoek gebruikt ten behoeve van een beoordeling van het leefklimaat. Nieuwe berekeningen zijn hiervoor niet nodig.

De voorgrondbelasting is ook met V-Stacks-gebied bepaald en met de uitkomsten zijn geurcontouren in beeld gebracht.

2.2. Belangen van veehouderijen

Zoals in bijlage 1 is weergegeven zijn er 5 veehouderijbedrijven op enige afstand van het plangebied gelegen. Deze veehouderijen worden beschermd tegen geurgevoelige objecten, in die zin dat de rechten van veehouderijen, die kunnen worden ontleend aan de vigerende vergunning, moeten worden gerespecteerd. De geurcontouren geven de vergunde rechten en daarmee de belangen van de veehouderijen weer.

Alvorens resultaten van de beoordeling te bespreken wordt ingegaan op de gebruikte gegevens en de werkwijze.

---

3 Met de *voorgrondbelasting* wordt de geurbelasting bedoeld van díe veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.

4 Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

2.3. Gegevens en werkwijze

De geurcontouren van de omliggende veehouderijen zijn berekend vanaf de hoekpunten van het bouwblok. De door de gemeente Bergeijk aangeleverde gegevens zijn als uitgangspunt genomen voor de begrenzing van de bouwblokken.

Bij de veehouderij aan de Berkterbeemden 1 worden dieren gehouden waarvoor geuremissiefactoren gelden, hiervoor is de geurcontour met de norm van 3 ou_E/m^3 berekend en in beeld gebracht. De berekeningen zijn uitgevoerd in het programma V-stacks gebied. Van het bedrijf zijn bronbestanden aangemaakt waarin de parameters, gemiddelde gebouwhoogte, schoorsteenhoogte, diameter en de uittreesnelheid, op defaultwaarden zijn gesteld. Naast deze parameters is de vergunde emissie per bedrijf ingevoerd.

Bij de veehouderijen aan de Hooge Berkt 19 en Stökskesweg 67 worden dieren gehouden waarvoor weliswaar geuremissiefactoren gelden maar waarvoor vanwege de geringe omvang geen contouren met de norm van 3 ou_E/m^3 kan worden berekend. Bij deze veehouderijen worden tevens dieren gehouden waarvoor géén geuremissiefactoren gelden, hiervoor is de wettelijke vaste afstand van 100 meter om het bouwblok ingetekend.

Bij de veehouderijen aan de Eerselsedijk 50 en Eerselsedijk 54 worden dieren gehouden waarvoor géén geuremissiefactoren gelden, hiervoor is de wettelijke vaste afstand van 100 meter om het bouwblok ingetekend.

In onderstaande tabel 2 is een overzicht gegeven van de veehouderijen waarvan de contouren zijn bepaald. Het betreft de meest nabij gelegen veehouderijen.

Tabel 2: Veehouderijen waarvan geurcontouren zijn ingetekend

Adres	**Odour-units**	**Opmerkingen**
Berkterbeemden 1	56.708	Plangebied ligt geheel buiten de 3 ou_E/m^3 contour.
Hooge Berkt 19	3.026	Plangebied ligt geheel buiten de wettelijke vaste afstand van 100 meter
Stökskesweg 67	392	Plangebied ligt geheel buiten de wettelijke vaste afstand van 100 meter.
Eerselsedijk 50	0	Plangebied ligt geheel buiten de wettelijke vaste afstand van 100 meter.
Eerselsedijk 54	0	Plangebied ligt geheel buiten de wettelijke vaste afstand van 100 meter.

Naar aanleiding van de bestaande vergunningen is beoordeeld of de contouren van de overige omliggende veehouderijen over het plangebied zouden kunnen liggen. Gezien de afstand van de overige omliggende veehouderijen tot het plangebied kan worden geoordeeld dat het woningbouwproject buiten de contouren van de overige veehouderijbedrijven is gelegen.

3. Resultaten

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven moet het plangebied Woonbos/Hooge Berkt op de volgende aspecten worden beoordeeld:
Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).
Wordt overigens niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

3.1. Belangen van de veehouderijen

In bijlage 1 is de 3 ou_E/m^3 contour van de veehouderij aan de Berkenbeemden 1 weergegeven. Hieruit blijkt dat het plangebied geheel buiten de 3 ou_E/m^3 contour van deze veehouderij is gelegen.

In bijlage 1 zijn de vaste afstandscontouren van 50 en 100 meter van de veehouderijen aan de Eerselsedijk 50, Eerselsedijk 54, Hooge Berkt 19 en Stökskesweg 67 weergegeven. Hieruit blijkt dat het plangebied geheel buiten de vaste afstandscontouren van de veehouderijen is gelegen.

Het bovenstaande betekent dat bij de realisatie van de woningbouw geen rekening hoeft te worden gehouden met de bestaande geur- en vaste afstandscontouren van de omliggende veehouderijen.

3.2. Beoordeling leefklimaat

Bij de beoordeling of het leefklimaat ter plaatse van het plangebied acceptabel is, dient de geurbelasting veroorzaakt door de individuele bedrijven (voorgrondbelasting) en de geurbelasting op het plangebied veroorzaakt door alle veehouderijen samen (achtergrondbelasting) in beeld te worden gebracht. Beoordeeld moet worden of de belasting acceptabel is.

Voorgrondbelasting

De voorgrondbelasting van de maatgevende veehouderij, Berkenbeemden 1, bedraagt ter plaatse van het plangebied maximaal 1,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 4%). Het leefklimaat ten gevolge van de voorgrondbelasting kan dan ook als zeer goed worden beoordeeld.

Figuur 1: Voorgrondbelasting

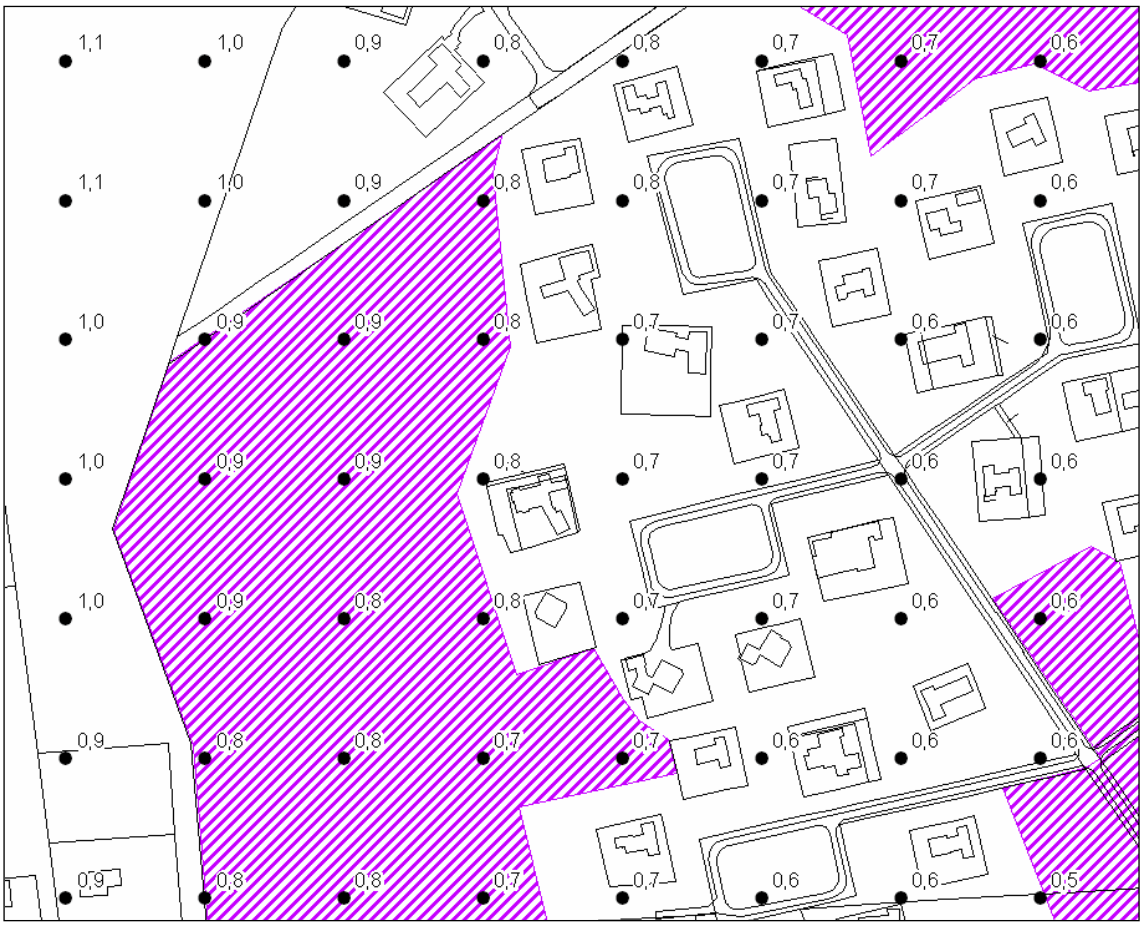

Vaste afstanden
Binnen vaste afstandscontouren kan in beginsel geen acceptabel leefklimaat worden gegarandeerd. Binnen deze contouren mag dan ook niet worden gebouwd. Over het plangebied zijn geen vaste afstandscontouren gelegen.

Achtergrondbelasting
Voor de gemeente Bergeijk is door de SRE Milieudienst reeds eerder een onderzoek naar geurhinder uitgevoerd (gebiedsvisie). Uit deze gebiedsvisie blijkt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van het plangebied in de huidige situatie circa 0,9 ou_E/m^3 bedraagt en er dan ook sprake is van een zeer goed woon- en leefklimaat (hinderpercentage 2%). In figuur 2 is de huidige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.
De achtergrondbelasting kan in de toekomst hoger worden dan de huidige achtergrondbelasting. Dit is gebleken uit de reeds genoemde gebiedsvisie van het SRE. In het toekomstscenario zou deze op circa 2,2 ou_E/m^3 ter plaatse van de geplande woningbouw uitkomen (hinderpercentage 4%). Dit komt overeen met een zeer goed woon- en leefklimaat. In figuur 3 is de toekomstige achtergrondbelasting in ou_E/m^3 weergegeven.

Figuur 2: huidige achtergrondbelasting

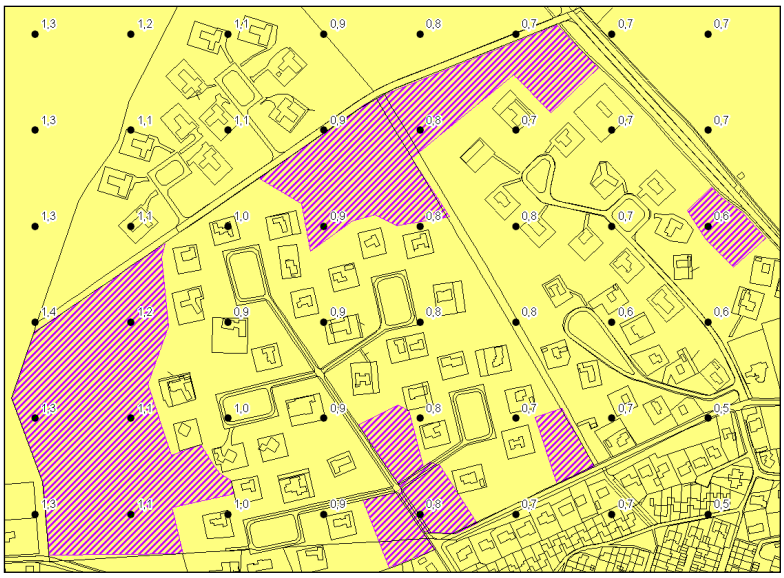

Figuur 3: toekomstige achtergrondbelasting

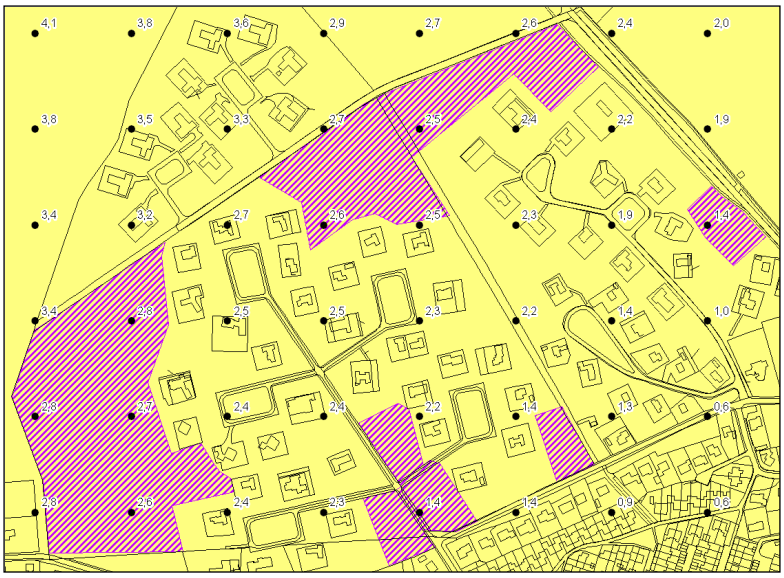

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 4%) en een achtergrondbelasting van 0,9 ou_E/m^3 (hinderpercentage 2%) is in de huidige situatie de voorgrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de huidige situatie sprake van een zeer goed leefklimaat.

Uitgaande van een voorgrondbelasting van 1,0 ou_E/m^3 (hinderpercentage 4%) en een achtergrondbelasting van 2,2 ou_E/m^3 (hinderpercentage 4%) is in de toekomstige situatie zowel de voor- als achtergrondbelasting maatgevend. Uitgaande van deze voor- en achtergrondbelasting is er in de toekomstige situatie sprake van een zeer goed leefklimaat.

4. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

1. De geurcontouren en vaste afstanden liggen niet over het plangebied. Met andere woorden, de woningbouw vindt niet plaats binnen de geurcontouren en/of vaste afstanden van de bestaande veehouderijen. De conclusie hieruit is dat de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad.

2. De geurbelasting op het plangebied is laag. Dit geldt voor zowel de voorgrond- als de achtergrondbelasting in zowel de huidige als de te verwachten toekomstige situatie. Het leefklimaat wordt beoordeeld als zeer goed op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

Aanbevelingen

De realisatie van het plangebied Woonbos/Hooge Berkt kan op grond van het aspect geurhinder worden toegestaan.

Bijlage A Het weten waard

Fred Stouthart (SRE Milieudienst), Rob Scholtens (provincie Noord-Brabant)

De nieuwe Wet geurhinder veehouderij is op 1 januari 2007 in werking getreden. Deze wet is het nieuwe toetsingskader bij aanvragen om een milieuvergunning van veehouderijen. Mestvarkeneenheden en afstandsgrafiek zijn verleden tijd.

Nieuwe landelijke Geurwet veehouderij

Door de nieuwe Wet Geurhinder moeten veehouderijen voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De gemeenten mogen van deze wettelijke normen afwijken en een eigen geurbeleid opstellen. Daarmee biedt de nieuwe wet de mogelijkheid om maatwerk te leveren. Op gebiedsniveau kan worden gezocht naar oplossingen voor knelpunten. De door de gemeente gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebied, bestemmingsplan, reconstructieplan, structuurvisie en dergelijke vormen daarvoor de basis.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)
De systematiek van de Wgv is op hoofdlijn als volgt. De emissie van stankstoffen uit een veehouderijbedrijf wordt berekend in geureenheden: odour units (ou). Hiervoor zijn emissiefactoren opgenomen in de regeling bij de Wgv.
Gegeven de emissie wordt de geurbelasting op een nabij gelegen gevoelig object berekend, bijvoorbeeld op een burgerwoning. Voor het berekenen van die geurbelasting is het verplicht de rekenmodule V-Stacks-vergunning te gebruiken.
De berekende geurbelasting wordt getoetst aan de norm (de maximale belasting die per bedrijf mag worden veroorzaakt). Het wetsvoorstel kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarbinnen een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Voor de hoogte van de wettelijke normen is aangesloten bij de huidige regelgeving (normneutraal) en ze zijn gerelateerd aan de kans op geurhinder die door de omgeving zal worden ervaren.

Gemeenten mogen van de wettelijke normen afwijken binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte. Dergelijke afwijkende normen gelden alleen in een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebiedsvisie vastleggen. Op basis daarvan wordt de achtergrondbelasting t.g.v. meerdere veehouderijen berekend en wordt een onderbouwing gevonden voor de afwijkende individuele normstelling. De afwijkende normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De gemeenteraad besluit over de verordening. Bij het bepalen van afwijkende normen heeft een gemeente in haar gebiedsvisie ondermeer rekening gehouden met het leefklimaat in relatie tot de geurbelasting ten gevolge van de afwijkende normen.

Geurnormen voor de geurbelasting
Zoals gezegd kent de wet standaardnormen voor de geurbelasting. Afwijkende normen kiezen voor een gebied kan, maar wel binnen een wettelijk vastgelegde bandbreedte. In het schema hieronder zijn tussen haakjes de standaardnormen vermeldt, de waarden links en rechts van de standaardnormen geven de bandbreedte aan waarbinnen de gemeenten mogen afwijken.

De normen in de wet zijn geurconcentraties en worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter (ou/m^3). Sinds de invoering van een Europese standaard voor het uitvoeren van geurmetingen zijn de Nederlandse geureenheden vervangen door odour units. Door de ruime bandbreedte in de wet krijgen gemeenten de mogelijkheid om het eigen geurbeleid echt zelf vorm te geven.

Concentratiegebieden [5] (reconstructie):

binnen bebouwde kom:	0,1 - (3) – 14 ou/m^3
buiten bebouwde kom:	3 - (14) – 35 ou/m^3

Niet-concentratiegebieden:

binnen bebouwde kom:	0,1 - (2) - 8 ou/m^3
buiten bebouwde kom:	2 - (8) - 20 ou/m^3

Vergunningaanvraag [6]

De vergunningaanvraag van een veehouderij moet worden getoetst aan een individuele norm voor de geurbelasting. Dit kan een wettelijke norm zijn of een afwijkende norm die is vastgelegd in de gemeentelijke verordening. Wanneer bekend is aan welke norm getoetst moet worden is de beoordeling van een vergunningaanvraag redelijk eenvoudig en in een beperkte tijd uit te voeren. Met behulp van de rekenmodule voor de vergunningverlening kan de beoordeling binnen anderhalf uur zijn uitgevoerd. Cumulatie van geurhinder hoeft niet meer te worden getoetst.

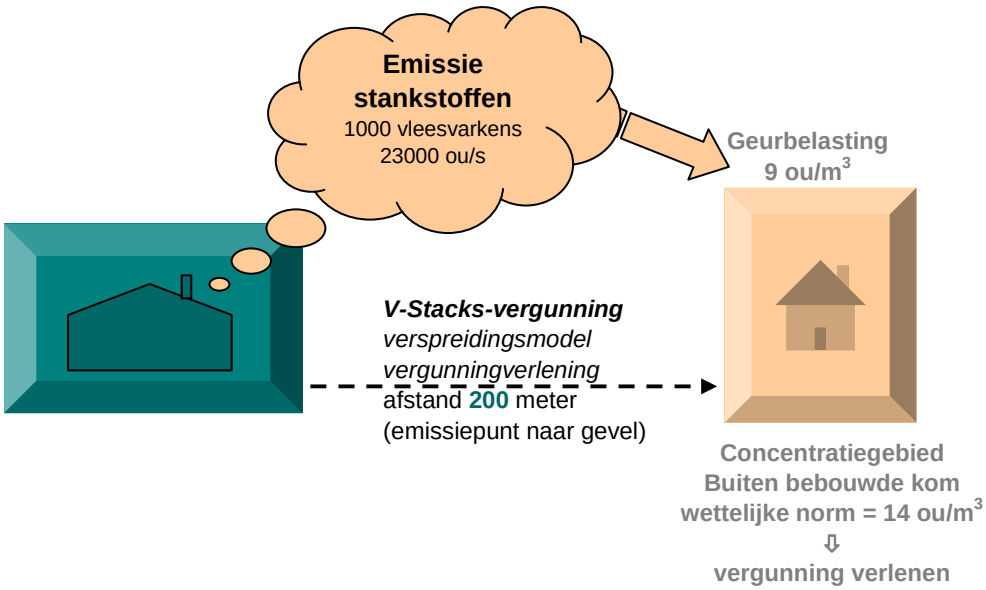

NB. De afstand wordt bepaald door het programma V-Stacks-vergunning op basis van de coördinaten die in het programma moeten worden ingevoerd. Voor de veehouderij zijn dit de emissiepunten van de stallen en voor de woning de gevel

---

5 Concentratiegebieden “Zuid” of “Oost” zijn aangegeven in bijlage 1 bij de Meststoffenwet. Het betreft gebieden met een grote concentratie van (intensieve) veehouderij, vooral gelegen op de zuidelijke en oostelijke zandgebieden in Nederland. Binnen deze gebieden liggen de reconstructiegebieden waarvoor in het kader van de reconstructiewet ruimtelijke plannen zijn opgesteld. Deze reconstructieplannen moeten leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het landelijk gebied. Onderdeel van deze plannen is het aanwijzen van functionele gebieden zoals extensiverings-, verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden.

6 Voor veel dieren zijn geuremissiefactoren beschikbaar en wordt de vergunningaanvraag beoordeeld aan de hand van met V-Stacks-vergunning berekende geurbelasting.
Er is ook een groep dieren waarvoor deze emissiefactoren niet beschikbaar zijn (niet gemeten tot nu toe). Voor deze groep gelden vast afstanden: 100 meter naar een woning in de bebouwde kom en 50 meter naar een woning in het buitengebied. Deze groep van 'vaste afstand dieren' kenden we ook al onder de 'oude' regelgeving dieren. Aangezien deze systematiek vrijwel geheel in de Wgv is overgenomen, worden de vaste afstand dieren in dit bestek niet verder behandeld.

Gemeentelijk geurbeleid
Wanneer een gemeente afwijkende normen wil hanteren voor de vergunningverlening dan moet er veel gebeuren. De afwijkende normen moeten in een verordening worden vastgelegd. De onderbouwing daarvoor moet worden geleverd via een gebiedsvisie. In deze gebiedsvisie wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied weergegeven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied. Voor het opstellen van deze gebiedsvisie is ook een rekenmodule beschikbaar (V-Stacks-gebied). In tegenstelling tot vergunningverlening wordt niet één bedrijf doorgerekend, maar meerdere bedrijven in de omgeving. Dit resulteert in een beeld van de achtergrondbelasting in het gebied. Door in de rekenmodule de individuele normen voor de vergunningverlening aan te scherpen dan wel te verruimen wordt de achtergrondbelasting lager of hoger. De individuele normen verhogen kan een optie zijn in bijvoorbeeld landbouw-ontwikkelingsgebieden (reconstructieplan). Het gevolg is wel dat de achtergrondbelasting hoger zal worden in het gebied wat weer gevolgen heeft voor het leefklimaat (meer kans op geurhinder). De gemeente moet besluiten of dit acceptabel is. Aan de andere kant kan de gemeente besluiten om individuele normen aan te scherpen om een goed leefklimaat te waarborgen ten behoeve van dorpskernen, ontwikkeling van woonwijken of recreatie en toerisme.
Ook de minimum afstanden voor “de vaste afstand dieren” kunnen op basis van een gebiedsvisie naar boven of naar beneden worden bijgesteld.

Zie voor meer informatie de handreiking bij de wet en handleidingen bij de rekenmodules op de Infomil-site van VROM: www.infomil.nl

Het geurbeleid in Nederland
Het algemene uitgangspunt van het geurbeleid is het zoveel mogelijk beperken van geurhinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Dit uitgangspunt vormt samen met het toepassen van het BBT-principe de kern van het geurbeleid.
Onderdeel van het geurbeleid is dat de lokale overheden de uiteindelijke lokale afweging moeten maken zodat zij rekening kunnen houden met alle relevante belangen om tot een duurzame kwaliteit van de leefomgeving te komen.
Het geurbeleid bestaat uit de volgende beleidslijnen:
• als er geen hinder is, zijn maatregelen niet nodig;
• als er wel hinder is, worden maatregelen op basis van het BBT-principe afgeleid;
• voor bepaalde branches is het hinderniveau bepaald en in een “bijzondere regeling” vastgelegd;
• de mate van (nieuwe) hinder die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

Met nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is, net als in het verleden, sprake van een “lex specialis” een aparte wet voor de veehouderij branche. De Wgv kan gezien worden als een “bijzondere regeling” in de vorm van een wet. Vergunningaanvragen in het kader van de Wgv moeten voldoen aan BBT en de gemeente kan het wettelijke toetsingskader gebiedsgericht aanpassen. Het voorkomen van nieuwe hinder is overigens geen uitgangspunt van deze “lex specialis”.

Bijlage B Tabel invoer gegevens berekeningen

Adres	X-coör	Y-coör	Diergroep	Aantal	Stalsysteem	Totaal oudourunits
Berkterbeemden 1	151.017	370.952	A3 E2.14 D1.1.9.2 D1.2.10 D1.3.6 D1.3.1 D2.4 D3.2.8.1 D3.2.7.2.2 D3.2.8.2 A7	9 25 1664 96 272 96 2 1088 745 1984 12	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar overige huisvestingssystemen batterijhuisvesting biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie hokoppervlak groter dan 0,35 m2 biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie smalle ondiepe mestkanalen met metalen driekantroostervloer en rioleringssysteem (alleen toepasbaar bij individuele huisvesting) overige bedrijven biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie hokoppervlak maximaal 0,8 m2 mestkelders met (water- en) mestkanaal met schuine putwand, met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak groter dan 0,18 m2, maar kleiner dan 0,27 m2 biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie hokoppervlak groter dan 0,8 m2 fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	56.708
Hooge Berkt 19	151.814	370.854	K1.1 A5.2	6 85	volwassen paarden (3 jaar en ouder) vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	3.026
Stökskesweg 67	151.443	370.765	A1.5 A5.2	114 11	overige huisvestingssystemen; permanent opstallen vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden (roodvleesproductie)	392
Eerselsedijk 50	152.256	371.718	K1.1 K3.1	30 20	volwassen paarden (3 jaar en ouder) volwassen pony's (3 jaar en ouder)	0
Eerselsedijk 54			Rundvee Jongvee	60 40	Onbekend, staat niet in webBVB, op verzoek van de gemeente in beeld gebracht.	0

Bijlage 1

Overzichtskaart plangebied

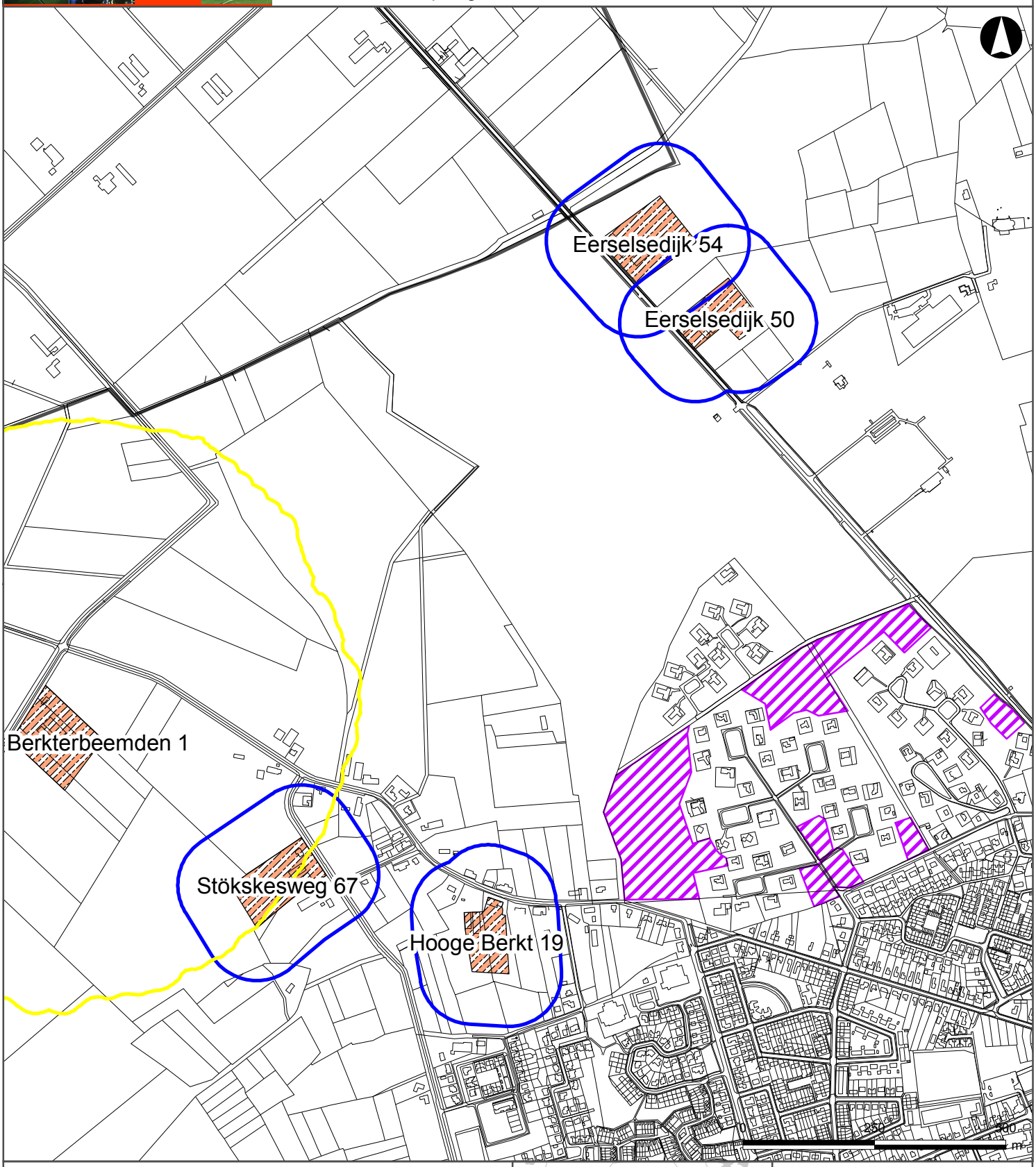

Legenda

- Vaste afstand 100 meter
- 1 ouE/m^3 contour
- Agrarische bouwblokken
- Plangebied
- Gemeentegrens

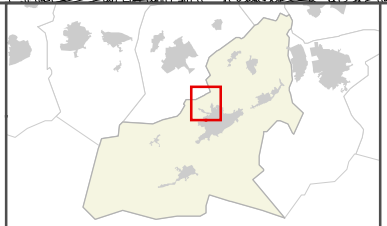

Opdrachtgever:	Gemeente Bergeijk
Projectnummer:	478631
Kaartnummer:	478631.001
Datum:	6 oktober 2009
Auteur:	Swen Waschk
Formaat:	A4
Schaal:	1 op 10.000

milieu - ruimtelijke ontwikkeling - bouwen - archeologie
SRE Milieudienst
T: 040 259 46 64
F: 040 269 45 99
E: gis.team@milieudienst.sre.nl
I: www.milieudienst.sre.nl